اصفهان امروز

روزنامه فرهنگی، اجتماعی با روش خبری - تحلیلی - اطلاع رسانی
بنیانگذار: عبدالمحمد اکبری | تاسیس: ۱۳۸۳
صاحب امتیاز: شرکت رسانه رویداد پارسی
مدیر مسئول و سردبیر: امیر اکبری

سه شنبه ۰۷ اسفند ۱۴۰۳ / سال بیست و یکم / دوره جدید / شماره ۵۱۲۲ | 25Feb2025

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید روحانی، شماره ۵
تلفن: ۳۶۲۹۳۷۵۰-۰۳۱ (ده خط) فاکس: ۳۶۲۹۳۳۹۲ - ۰۳۱
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

امتیاز در رتبه‌بندی روزنامه‌های سراسر کشور
ضریب کیفی: ۸۴/۷ رتبه آگهی: ۱

آیین نامه اخلاق حرفه ای در لینک «درباره ما» سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanemrooz.ir

عضو تعاونی مطبوعات، انجمن مدیران رسانه

@esfahanemrooz esfahanemrooz esfahanemrooz

اصفهان گرد - ۲۵۸

از جنس فریاد

سعید آقایی

اتوبوس در خیابان علامه مجلسه و در ایستگاه چهارراه بابا قاسم، پشت ترافیک ایستاده است. نگاهی به سمت راست خودم می‌کنم و گنبد مقبـره بابا را می‌بینم. بی‌اختیار گوشـی را در می‌آورم و از همان جا تصویر این یادداشـت را تهیه می‌کنم. گنبد بابا با ساقه‌های درختان چنان به هم عجین شده‌اند که گویی یکی شده‌اند. گنبدی با موهای پریشان! گنبدی با مویرگ‌های آسمانی! گنبدی در پشت ساقه‌ها! ساقه‌های خشـک، گنبد را عریان کرده است! و شاید ده‌ها تیتر و عنوان دیگر برای این عکس انتخاب کنید. هر کدام از اینها رجوع به یک پدیده اجتماعی است. امر اجتماعی حتی چنین عکس خالی از کارکرد جمعی انسانی را تفسیر می‌کند. امر اجتماعی فقط در تولید اثر نقش ایفا نمی‌کند؛ بلکه در تفسیر و نقد و فهم اثر هم نقش ایفا می‌کند به‌اندازه‌ای که گاه بخش دوم این امکان را فراهم می‌کند تا اثر و آثاری در نگاه‌ها و زمان‌های مختلف بیان‌کننده و نماینده امور مختلف اجتماعی باشند. گاهی این پریشانی را به غربت و بی‌کسی بابا و مقبره او می‌توان ارجاع داد و گاه آن را به حضور بیش از اندازه و ظهور و عینیت دائمی او در اجتماع مربوط دانسـت. این ارتباط متفاوت و مختلف از یک امر و اثر هنری واحد، چیزی جز کارکرد اجتماعی تفسیر و فهم هنر نیست. خوانش اثر هنری مانند خود هنر، سیال است و درعین‌حال گنگ و بی‌زبان و خاموش نیست. حتی سکوتش هم چیزی از جنس فریاد است. بدین‌وسیله می‌توان گفت: باید نگاه کنیم به‌عنوان مفسر یک امر هنری چه نگاهی به جهان داریم و از چه گفتمانی پیروی می‌کنیم. گفتمان ذهنی ما، مسیری برای تفسیر و فهم در ذهن ما باز می‌کند. خب حالا چه شده است که اینها را برای عکس می‌گویم و دیگر از پرسه زنی و روایت و قصه حرفی نزدم، دلیلش این است که پیش‌ازاین در مجموعه سمینار دیدمان در دانشگاه هنر اصفهان و با موضوع امر اجتماعی و هنر، شرکت کرده بودم. خوب که اینها را با عکس مقبره باباقاسم، قاطی کرد و توانستم یک محلول سوسپانسیون درست کنم، ترافیک تمام شد و اتوبوس آهسته شروع به حرکت کرد. من هم خودم را جمع کردم تا در ایستگاه بعدی که میدان قدس بود، پیاده شوم. در ایستگاه انسـان‌های منتظر زیادی ایستاده بودند و من از اتوبوس زود پیاده شدم تا آنها سوار شوند؛ ولی آنها هم نشدند. مقصد آنها با این خط برآورده نمی‌شد پس باید صبر می‌کردند تا اتوبوس آنها را به نقطه دلخواهشان نزدیک کند.

ثبت ملی مهارت سنتی ساخت و بازی، آداب و فرهنگ تخته‌نرد

رئیـس اتحادیـه صنایع‌دسـتی اصفهـان از ثبـت ملـی «مهـارت سـنتی سـاخت و بـازی، آداب و فرهنـگ تختـه‌نـرد» در فهرسـت آثـار ناملمـوس میراث‌فرهنگـی ایـران خبـر داد.

بـه گـزارش ایرنـا، تختـه‌نـرد یـک بـازی صفحـه‌ای اصیـل ایرانـی و سـاخت آن آمیختـه بـا هنرهـای سـنتی اسـت. مجدالدیـن تـاج افزود: ثبت ایـن اثر، در پـی اجرای مـاده ۱۲ کنوانسـیون بین‌المللـی حفـظ میراث‌فرهنگـی ناملمـوس و مـاده ۳ قانـون اسـاس‌نامه وزارت میراث‌فرهنگـی، گردشـگری و صنایع‌دسـتی، در جلسـه شـورای ملی ثبـت میراث‌فرهنگـی ناملموس رقـم خورده اسـت. میراث‌فرهنگی ناملموس به تولیـدات و فرایندهای فرهنگی گفته می‌شـود که باگذشـت زمان و از نسـل‌های پیشـین باقی‌مانده‌انـد. او بـا اشـاره بـه جمع‌آوری اسـناد، مـدارک و تـدارک مقدمـات ثبـت ملـی مهـارت سـاخت تختـه‌نـرد از سـال گذشـته، افزود: این اسـناد از شـهرهایی همچـون اصفهان، سـنندج، کرمانشـاه و آبـاده که مهارت سـاخت تختـه‌نـرد در آن‌هـا رایـج بـود جمع‌آوری و در قالـب یـک پرونده بـه وزارت میراث‌فرهنگی، گردشـگری و صنایع‌دسـتی ارسـال شـد. تـاج گفـت: تختـه‌نـرد جـزو بازی‌هـای ایرانی محسـوب می‌شـود که از دوران باسـتان نحـوه سـاخت و بـازی آن رایـج بـوده اسـت. او افـزود: تختـه‌نـرد به‌نوعـی نمـاد و نمـود بـاور ایرانیان بـه خداوند، زندگـی، جبرواختیـار و تقدیـر و تدبیـر بوده اسـت و همین باورهـا در سـاخت تختـه‌نرد، همچنین قوانیـن و روش‌های این بازی مشـهود اسـت. تـاج گفت: تختـه‌نـرد که آمیخته بـا هنرهای سـنتی اسـت توسـط هنرمندان صنایع‌دسـتی در رشـته‌های خاتـم، نگارگـری، منبـت و معـرق سـاخته می‌شـود. رئیـس اتحادیـه صنایع‌دسـتی اصفهـان اظهـار داشـت: باتوجه‌بـه اینکـه تعـداد زیـادی از هنرمنـدان صنایع‌دسـتی در سـاخت تختـه‌نـرد فعـال هسـتند بایـد در زمینـه صـادرات آن نیز اقدامات لازم انجـام و این موضوع پیگیـری شـود. او افزود: صادرات تختـه‌نرد از سـوی سـتاد تسـهیل اسـتان اصفهـان آزاد اعلام شـده و بـا هماهنگی اداره گمـرک صـادرات آن تسـهیل می‌شـود. تـاج ابـراز امیـدواری کـرد کـه بـا پررنگ‌شـدن صـادرات تختـه‌نـرد، همـه هنرمنـدان صنایع‌دسـتی ایـران از جملـه اصفهان از منافـع ایـن اقـدام بهره‌مند بشـوند.

کاهش ۸۸ درصدی تخلفات زمین‌خواری با هوش مصنوعی

یک مدیر دانش‌بنیان گفت: حدود ۸۸ درصد از تخلفات شناسایی‌شده در زمینه زمین‌خواری از طریق تحلیل داده‌های ماهواره‌ای کشف شدند. این تخلفات پیش‌ازاین به‌صورت میدانی قابل‌شناسایی نبودند. مینا لیلاخانی مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان و فعال در حوزه پیشگیری از تخلفات اراضی در گفتگو با مهر بیان کرد: سامانه‌ای به نام پنجره واحد زمین راه‌اندازی کرده‌ایم که مجری آن وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات است. بخش پشتیبانی این سامانه نیز بر عهده دبیرخانه مبارزه با مفاسد، منابع طبیعی و امور اراضی است.

پایش اراضی و درگاه ملی متقاضیان

او درباره سامانه پایش اراضی توضیح داد: این سامانه باهدف مبارزه با تخلفات طراحی شده است. تخلفات شناسایی‌شده از طریق این سامانه به مراجع قضایی مربوطه ارجاع داده می‌شوند تا اقدامات لازم انجام شود. لیلاخانی افزود: برای پایش اراضی از دو شرکت دانش‌بنیان، بصیر و بامداد که در حوزه هوش مصنوعی فعالیت می‌کنند، بهره می‌بریم. تصاویر ماهواره‌ای به‌صورت دوره‌ای دریافت شده و با کمک فناوری هوش مصنوعی داده‌ها پردازش و تطبیق داده می‌شوند تا تغییرات احتمالی شناسایی و تخلفات ثبت شوند. پس از شناسایی تخلفات، گزارش‌ها به نهادهای ذی‌ربط از جمله منابع طبیعی و راهداری ارسال می‌شود. درصورتی‌که مجوزی برای تغییرات صادر نشده باشد، تخلف احراز شده و پرونده به مراجع قضایی ارسال می‌شود.

دسترسی به ماهواره‌ها برای پایش اراضی

او در خصوص نحوه دسترسی این دو شرکت به تصاویر ماهواره‌ای اظهار کرد: این شرکت‌ها به ماهواره سنتینل-۲ دسترسی دارند و در حال بررسی امکان استفاده از ماهواره خیام از طریق سازمان فناوری اطلاعات نیز هستند. مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان اضافه کرد: شرکت ما در حال حاضر مسئول بررسی این تغییرات و ارجاع تخلفات به مراکز مربوطه است.

کنترل ۸۸ درصد از تخلفات از طریق سامانه

لیلاخانی بیان کرد: حدود ۸۸ درصد از تخلفات شناسایی‌شده از طریق تصویربرداری ماهواره‌ای کشف شدند. این تخلفات پیش‌ازاین به‌صورت میدانی قابل‌شناسایی نبودند. یکی از موضوعات مهم در خصوص اراضی کشور این است که تنها ۱۲ تا ۱۵ درصد از زمین‌های کشور قابل کشاورزی هستند. این موضوع اهمیت حفظ و نگهداری این اراضی را دوچندان می‌کند. سامانه ما باوجود محدودیت‌ها و چالش‌های موجود عملکرد مطلوبی داشته است. اگر بتوانیم از ظرفیت ماهواره خیام نیز استفاده کنیم، می‌توانیم ضریب خطا را به حداقل برسانیم. او در این باره افزود: ماهواره خیام برد یک‌متری دارد، درحالی‌که ماهواره سنتینل برد ۱۰ متری دارد و دقت کمتری نسبت به خیام دارد. البته سنتینل یک ماهواره رایگان و جهانی است.

تنها شرکت ارائه‌دهنده درگاه ملی متقاضیان در ایران

لیلاخانی تصریح کرد: ما تنها شرکتی هستیم که درگاه ملی متقاضیان را در اختیار داریم. دریافت مجوزهای کسب‌وکار درگذشته یک فرایند طولانی و زمان‌بر بود و گاهی تا ۲ سال طول می‌کشید. او افزود: درگذشته، دستگاه‌های اجرایی به‌صورت مستقل اقدام به صدور مجوز می‌کردند که این موضوع باعث عدم هماهنگی بین نهادها می‌شد. به‌عنوان‌مثال، در پروژه ساخت یک هتل در جاجرود، شهرداری مجوز داده بود، اما سازمان محیط‌زیست با صدور آن مخالف بود. این موضوع نشان می‌داد که دستگاه‌ها از تصمیمات یکدیگر بی‌اطلاع هستند. در این سامانه، متقاضی حقیقی یا حقوقی می‌تواند محدوده جغرافیایی و نوع کسب‌وکار خود را مشخص کرده و مدارک لازم را بارگذاری کند. سپس، درخواست به ارگان‌های مربوطه ارسال شده و استعلام‌های لازم انجام می‌شود. در صورت وجود ممنوعیت، اطلاع‌رسانی انجام شده و روند دریافت مجوز کوتاه‌تر و دقیق‌تر خواهد شد.

کاهش زمان استعلام از ۹۰ روز به ۲۵ روز

لیلاخانی گفت: از طریق این سامانه، توانستیم مدت‌زمان استعلامات اداری را از ۹۰ روز به ۲۵ روز کاهش دهیم. این سامانه همچنین باعث کاهش مراجعه حضوری و تعاملات غیرضروری کاربران با ادارات شده است. تمامی مراحل به‌صورت آنلاین انجام شده و کاربران می‌توانند روند بررسی پرونده خود را در کارتابل شخصی مشاهده کنند.

نقش سامانه در احراز هویت و دریافت مجوزها

مدیرعامل شرکت ساینینک توضیح داد: این سامانه برای احراز هویت و دریافت مجوزها به این صورت عمل می‌کند که متقاضی محدوده مورد نظر خود را روی نقشه مشخص کرده و مدارک لازم را بارگذاری می‌کند. سپس، این اطلاعات برای استعلام به ارگان‌های مختلف از جمله محیط‌زیست، توانیر، شهرسازی و راهداری ارسال می‌شود. در نهایت، پس از بررسی موقعیت جغرافیایی، درخواست تأیید یا رد خواهد شد. او در پایان تأکید کرد: یکی از اولویت‌های شرکت ما پیشرفت و به‌روزرسانی فناوری‌ها است، به‌طوری که در سال ۵ تا ۶ نسخه جدید از سامانه منتشر کرده‌ایم. همچنین، در حال مذاکره با وزارت راه و شهرسازی برای اجرای پروژه‌های مرتبط هستیم.

سرنخ تازه‌ای از سیاه‌چاله گمشده پیدا شد

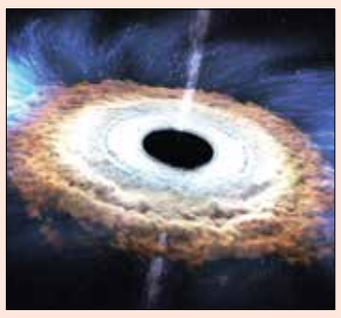

بررسـی‌ها نشـان می‌دهـد سـتاره فـراری J۰۷۳۱+۳۷۱۷ حـدود ۲۰ میلیـون سـال پیـش بـا سـرعتی شـگفت‌انگیز نزدیـک بـه ۵۵۰ کیلومتر بر ثانیـه از خوشـه M۱۵ به بیرون پرتاب شـده اسـت.

بـه گزارش تسـنیم، ستاره‌شناسـان چینی موفق به شناسـایی سـتاره‌ای فراری شـده‌اند که از خوشـه کـروی M۱۵ به بیرون پرتاب شـده اسـت.

این کشـف، شـواهد محکمـی برای تأییـد وجود سـیاه‌چاله‌های بـا جـرم متوسـط ارائـه می‌دهـد که به‌عنـوان حلقـه مفقـوده در درک فراینـد تکامـل سـیاه‌چاله‌ها شـناخته می‌شـوند.

ایـن پژوهـش بـه رهبـری محققـان رصدخانـه ملـی نجومـی آکادمـی علـوم چیـن و بـا مشـارکت چندیـن نهـاد علمی انجام شـد و به‌عنـوان مقاله‌ای برجسـته منتشـر شـد. بر اسـاس توضیحات هوانگ یانـگ، دانشـیار NAOC و دانشـگاه آکادمی علوم چیـن، سـیاه‌چاله‌های بـا جـرم متوسـط دسـته‌ای از سـیاه‌چاله‌ها هسـتند که جرمی میـان دو گروه دیگر دارند:

سـیاه‌چاله‌های سـتاره‌ای (ناشـی از فروپاشـی سـتارگان پرجـرم) و سـیاه‌چاله‌های ابرپرجـرم (واقـع در قلـب کهکشـان‌های بـزرگ). IMBH هـا نقشـی کلیدی در پرکـردن شـکاف تکاملی بین سـیاه‌چاله‌های کوچـک و کلان‌جـرم ایفـا می‌کنند؛ بااین‌حـال، تاکنـون تنهـا چنـد نامزد احتمالـی برای این رده کشـف شـده که وجود آن‌ها را به موضوعی چالش‌برانگیـز در اخترفیزیـک تبدیـل کـرده اسـت.

بررسـی‌ها نشـان می‌دهـد سـتاره فـراری J۰۷۳۱+۳۷۱۷ حـدود ۲۰ میلیـون سـال پیـش بـا سـرعتی شـگفت‌انگیز نزدیـک بـه ۵۵۰ کیلومتر بر ثانیـه از خوشـه M۱۵ به بیرون پرتاب شـده اسـت.

لیـو جیفنـگ، نویسـنده مسـئول ایـن مطالعه و مدیـر تحقیقـات NAOC، اعـلام کـرد که تحلیل داده‌هـای فضاپیمـای گایا (متعلق بـه آژانس فضایی اروپا)، تلسـکوپ طیف‌سـنجی LAMOST چین و سایر بررسـی‌های طیف‌سـنجی گسـترده، همخوانی ترکیـب شـیمیایی و سـن تقریبـی ایـن سـتاره بـا خوشـه M۱۵ را تأییـد می‌کنـد.

پیش‌ازایـن، مشـاهدات حاکـی از احتمـال وجود یـک IMBH بـا جـرم ۱،۷۰۰ تـا ۳،۲۰۰ برابـر خورشـید در مرکـز M۱۵ بـود، امـا ابهاماتـی وجود داشـت؛ چراکه سـیگنال‌های گرانشـی مشاهده‌شده می‌توانسـتند ناشـی از تراکم سـتاره‌های نوترونی در خوشـه نیز باشـند.

کشـف سـرعت فوق‌العـاده J۰۷۳۱+۳۷۱۷ ایـن گمانه‌زنی‌هـا را رد می‌کنـد. هوانـگ در ایـن بـاره توضیـح می‌دهـد: پرتـاب سـتاره با چنین سـرعتی، مسـتلزم عبـور یـک سیسـتم دوتایـی فشـرده از فاصلـه‌ای حدود یک واحد نجومـی از یک IMBH است.

نیروهـای جزرومـدی سـیاه‌چاله، سیسـتم دوتایـی را از هـم مـی‌درد؛ یکی از سـتاره‌ها را جذب می‌کنـد و دیگـری را با سـرعت بالا به فضـا پرتاب می‌نمایـد. این پدیـده که به مکانیسـم هیلز معروف اسـت، حضـور جرمـی هـزاران برابـر خورشـید را در محـدوده‌ای بـه وسـعت چنـد واحـد نجومـی اثبات می‌کنـد و توضیحـات جایگزیـن ماننـد وجـود سـتاره‌های فشـرده در خوشـه را بی‌اعتبار می‌سـازد.

www.esfahanemrooz.ir

تجارت پایان‌نامه‌های دانشگاهی در مواجهه با هوش مصنوعی

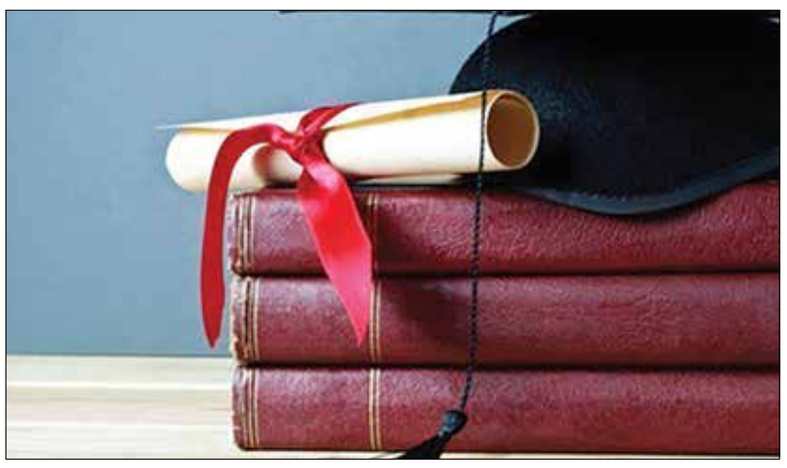

درحالی‌که تجارت پایان‌نامه‌های دانشگاهی، همچنان یکی از چالش‌های جامعه علمی است و به‌صورت آشکار و گسترده جریان دارد، هوش مصنوعی برای نوشتن پایان‌نامه‌ها در دسترس همگان قرار گرفته است. به گزارش ایسنا، تجارت پایان‌نامه‌های دانشگاهی، همچنان یکی از چالش‌های جامعه علمی است که به‌صورت آشکار و گسترده جریان دارد. باوجود تمامی تلاش‌ها برای مقابله با این مشکل و ایجاد قوانین سخت‌گیرانه، این تجارت غیرقانونی همچنان به حیات خود ادامه می‌دهد. دانشجویان با پخش برگه‌های تبلیغاتی در اطراف دانشگاه‌ها، به معرفی خدمات نوشتن پایان‌نامه می‌پردازند. تعداد زیادی از سایت‌های اینترنتی نیز در این فعالیت‌های غیرقانونی نقش دارند. یکی از این سایت‌ها، هزینه نوشتن پایان‌نامه رشته پرستاری را حدود ۱۰۰ میلیون تومان اعلام می‌کند؛ رقمی که نشان از گسترش و عمق این مشکل دارد. این تجارت غیرقانونی برای تقویت رزومه دانشجویان در رشته‌های مختلف تحصیلی نیز گسترده شده است. هوش مصنوعی می‌تواند در نوشتن پایان‌نامه دخالت کند و ابزاری تسهیل‌کننده یا جایگزین برای آن باشد. توانایی‌های منحصربه‌فرد هوش مصنوعی در جوامع دانشگاهی، نیاز به ایجاد رویکرد جدید را بیش‌ازپیش ضروری کرده‌است. هوش مصنوعی با توانمندی‌های فوق‌العاده خود، می‌تواند به ابزاری برای افزایش کیفیت و سرعت نگارش پایان‌نامه‌ها تبدیل شود، اما درعین‌حال، نگرانی‌ها درباره سوءاستفاده از این فناوری نیز افزایش‌یافته است. درحالی‌که جامعه دانشگاهی با چالش‌های روزافزون خود دست‌وپنجه نرم می‌کند و بر سر حفظ اصالت علمی و اخلاقی خود تلاش می‌کند، اخذ رویکرد جدید نسبت به هوش مصنوعی به‌صورت جدی احساس می‌شود.

دانشگاه‌های توده‌گرا باید جمع شوند

رضاعلی نوروزی، دبیر ستاد آزمون‌های استان اصفهان می‌گوید: پدیده خریدوفروش پایان‌نامه انکارنشدنی است و راه مبارزه با این تقلب در جمع‌کردن دانشگاه‌های توده‌گرا، اجرای فرایندهای بازبینی، نظارت و اعمال سخت‌گیری در پذیرش و تربیت دانشجو نهفته است. او ورود افراد نالایق به دانشگاه‌ها را علت اصلی خریدوفروش پایان‌نامه می‌داند و می‌افزاید: بنده یک شخصیت دانشگاهی هستم و خریدوفروش پایان‌نامه را انکار نمی‌کنم، اما آمار دقیقی از میزان خریدوفروش در اختیار ندارم. این که چند درصد از دانشجویان مرتکب این تقلب می‌شوند قابل‌بحث و بررسی است. اگر دانشگاه‌ها فقط ۱۰ درصد متقاضیان را پذیرش کنند، سیستم به سمت نخبه‌گرایی حرکت می‌کند و دانشجویانی که شایسته تحصیل هستند به آن ورود می‌کنند، پس احتمال تخلف کاهش می‌یابد، چون دانشجو در انجام کار خود ناتوان نیست. عضو هیئت‌علمی گروه علوم تربیتی دانشگاه اصفهان ادامه می‌دهد: جمعیت کشور ایران و دانشگاه‌های آن در مقایسه با سایر کشورها نشان می‌دهد که ظرفیت‌های دانشگاهی بیش از حد نیاز کشور است؛ خدا را شکر انواع‌واقسام دانشگاه‌ها را داریم و پذیرش دانشجوی خارجی هم چندان مورد توجه نبوده است. نوروزی ضمن تأکید بر اینکه دانشگاه‌های کشور سریعاً به سمت توده‌گرایی می‌روند، توضیح می‌دهد: به‌صورت تخصصی دانشگاه‌های کشور به دودسته دانشگاه‌های توده‌گرا و دانشگاه‌های نخبه‌گرا تقسیم‌بندی می‌شوند. وجود ظرفیت‌های زیاد دانشگاهی، امکان ورود افرادی را به دانشگاه فراهم می‌کند که از توانایی کافی برای نوشتن پایان‌نامه بی‌بهره‌اند. در نهایت این دانشجویان به خرید پایان‌نامه روی می‌آورند یا استاد، بار انجام کار آن‌ها را به دوش می‌کشد. تعداد دانشجویان هر استاد راهنما بیش از توان استاد تعریف می‌شود.

تعارف نداریم، نظام آموزشی ما کارآمد نیست

او با ابراز تأسف از اینکه هدف فقط پرشدن ظرفیت‌ها است و پذیرفته‌شدگان با نمره زیر ۵۰ درصد در درس‌های آزمون ورودی وارد دانشگاه می‌شوند، تصریح می‌کند: درصد آزمون زیر ۵۰ درصد نمایانگر نمره زیر ۱۰ است. آیا متقاضی با کسب این نمره، شایسته ورود به دانشگاه است؟ درصورتی‌که درست‌تر این است که افراد با نمره بالای ۱۶ یعنی ۸۰ درصد به دانشگاه راه پیدا کنند، حتی اگر از بین داوطلبان تنها یک نفر موفق به کسب این نمره شود. عضو هیئت‌علمی گروه علوم تربیتی دانشگاه اصفهان در پاسخ به این پرسش که چرا درصد عموم داوطلبان پایین است، تأکید می‌کند: درصدهای پایین متقاضیان در آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها نشان‌دهنده ناکارآمدی نظام آموزشی در آموزش‌وپرورش و آموزش عالی است و نباید آن را به نامتعارف بودن سؤالات نسبت داد.

فقط تعداد کمی از سؤالات در دسته بسیار سخت قرار می‌گیرند و اخذ نمره مناسب از مابقی آن‌ها شدنی است. توجیه ناکارآمدی نظام آموزشی با ذکر این علت، اصلاً درست نیست. درهرحال سؤالات تحت نظارت و داوری در چند مرحله طراحی می‌شوند و کسب حداقل نمره، از سؤالات آسان‌تر هم اتفاق نمی‌افتد! نوروزی اظهار می‌کند: این تصور که صرفاً افراد با داشتن مدرک بالاتر، می‌توانند از نظر شغلی و خانوادگی موقعیت بهتری به دست آورند، ممکن است علت تمایل افراد به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر باشد. او با اشاره به قابلیت‌های هوش مصنوعی در پایان‌نامه‌نویسی خاطرنشان می‌کند: تکنولوژی هوش مصنوعی مسیری بسیار هموارتر از خریدوفروش پایان‌نامه مهیا می‌کند که با آن روبه‌رو هستیم، پس باید در تعیین تکلیف تأثیر این تکنولوژی بر پایان‌نامه‌نویسی اهتمام ورزیم. علی منصوری، رئیس علم‌سنجی و انتشارات دانشگاه اصفهان خریدوفروش پایان‌نامه را مصداق بارز تقلب در پژوهش می‌داند و می‌گوید: پدیده خریدوفروش پایان‌نامه در کشور ما وجود دارد و انکار آن امکان‌پذیر نیست. دانشگاه در ارائه امکانات و مهارت‌های پژوهشی کوتاهی می‌کند و تعریف‌کردن تعداد زیاد دانشجویان برای هر استاد، از دقت کار استاد راهنما که مسئولیت اصلی بررسی محتوای پایان‌نامه را برعهده دارد، می‌کاهد، البته در دانشگاه اصفهان تابه‌حال چنین گزارشی به دست ما نرسیده است. او می‌افزاید: اساتید راهنما مسئولیت اصلی بررسی محتوای یک پایان‌نامه را بر عهده دارند. تعداد زیاد دانشجویان منجر به کاهش دقت در مطالعه پایان‌نامه می‌شود؛ بدین ترتیب از پایان‌نامه‌ای دفاع می‌شود که خود دانشجو آن را ننوشته است. دانشجو برای تحصیل در مقاطع بالاتر نیازمند مهارت‌هایی است که در دانشگاه‌ها از آن غفلت می‌شود. دانشجو روش تحقیق نمی‌داند پس به خرید پایان‌نامه روی می‌آورد؛ به‌علاوه دانشجویان بااخلاق علمی آشنا نیستند و نمی‌دانند این کار غیراخلاقی است، البته در دانشگاه اصفهان این موضوع مورد توجه است و دانشجویی که دوره اخلاق در پژوهش را نگذرانده باشد، اجازه دفاع ندارد. مصداق بارز تقلب در پژوهش همین خرید پایان‌نامه است. امکانات در بعضی دانشگاه‌ها جدی گرفته نمی‌شود، پس دسترسی به اطلاعات و پایگاه‌های داده، برای دانشجو راحت نیست، بنابراین انتظار نمی‌رود که دانشجو پایگاه‌های درست و منابع معتبر را شناسایی کند. رئیس علم‌سنجی و انتشارات دانشگاه اصفهان ادامه می‌دهد: دانشجوی مقاطع تکمیلی باید دوره روش تحقیق را بگذراند، اما این مسئله جدی گرفته نمی‌شود. این را می‌توان با پرسش یک سؤال مرتبط با روش تحقیق از فارغ‌التحصیلان مقاطع تکمیلی به دست آورد. پس در مرحله پایان‌نامه‌نویسی دانشجو به این نتیجه می‌رسد که نمی‌تواند کار کند و با روش آشنایی ندارد. منصوری با تأکید بر تأثیر فناوری‌های جدید در شیوه آموزش اضافه می‌کند: فناوری‌های جدید به‌ویژه در حوزه هوش مصنوعی به قضیه تقلب در پژوهش دامن می‌زنند. مزایا و معایب پدیده هوش مصنوعی نیاز به بررسی دارد. امروزه باید شیوه ساخت پایان‌نامه یا نوشتن پایان‌نامه به‌وسیله هوش مصنوعی را به موارد تقلب در پژوهش اضافه کنیم. اگر دانشجویان پیش‌ازاین با صرف هزینه موفق به نوشتن پایان‌نامه می‌شدند، امروز با آشنایی ساده با فناوری‌های نوین می‌توانند کل پایان‌نامه یا بخشی از آن را بنویسند. او ادامه می‌دهد: اعضای هیئت‌علمی، اساتید راهنما و دانشجویان باید با این مسئله آشنا بشوند تا در صورت نوشتن پایان‌نامه توسط هوش مصنوعی آن را شناسایی کنند و البته طریقه کار با آن را هم بدانند. راهکارهای تشخیص و مصادیق تقلب در هوش مصنوعی نیاز به بررسی دارد. با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت که به طور ویژه در حوزه معاونت پژوهشی انجام می‌شود، می‌توانیم جلوی این پدیده را بگیریم.

برای متخلفان خریدوفروش پایان‌نامه، مجازات تعیین شده است

میلاد مهدوی، کارشناس حقوقی و وکیل پایه یک دادگستری می‌گوید: قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی در قالب ماده‌واحده در سال ۱۳۹۶ به تصویب رسیده است که مطابق با آن تهیه، عرضه و واگذاری آثاری از قبیل رساله، پایان‌نامه، مقاله، طرح پژوهشی، کتاب، گزارش یا سایر آثار مکتوب و ضبط شده علمی‌پژوهشی یا هنری اعم از الکترونیکی و غیرالکترونیکی توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به‌قصد انتفاع و به‌عنوان حرفه یا شغل باهدف ارائه کل اثر یا بخشی از آن توسط دیگری به‌عنوان اثر خود، جرم است و مرتکب یا مرتکبان علاوه بر واریز وجوه دریافتی به خزانه دولت مشمول مجازاتی از جمله اگر جرم توسط شخص حقیقی ارتکاب یافته باشد، مرتکب به جزای نقدی درجه سه (از ۳۶۰ میلیون تومان تا ۵۵۰ میلیون تومان) و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش (محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال) محکوم می‌شود، همچنین درصورتی‌که جرم توسط شخص حقوقی ارتکاب یافته باشد علاوه بر مجازات مرتکب و مدیران و گردانندگان مربوطه، مجازات شخص حقوقی حسب مورد مطابق مواد ۲۰، ۲۱ و ۲۲ قانون مجازات اسلامی تعیین می‌شود، وفق تبصره ۵ این قانون ارائه خدماتی که در جریان تهیه آثار پژوهشی، علمی و هنری انجام آن‌ها توسط اشخاص ثالث متعارف است از قبیل خدمات آزمایشگاهی، تایپ، کمک به گردآوری داده‌ها، ترجمه، تکثیر و ویراستاری اثر، مشمول حکم مقرر در این قانون نیست و جرم تلقی نمی‌شود. او می‌افزاید: خدماتی که بخشی از فرایند آن‌ها توسط گروه پژوهشی یا پژوهشگر به شخص ثالث و در ازای پرداخت حق‌الزحمه یا مانند آن برون‌سپاری می‌شود، بر اساس عرف علمی متخصصان هر رشته، موجه است و به آن خدمات متعارف می‌گویند. این موارد غیرقانونی نبوده و انجام‌دهنده، مرتکب تخلف نبوده است.